

Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).

Спеціальність – 281.

Державне управління: удосконалення та розвиток. 2024. № 8.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.8.14>

УДК 338.24:336.57

К. О. Жмуд,

аспірант кафедри державознавства, права та європейської інтеграції,

Національний університет «Одеська політехніка»

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-1855-7109>

СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

K. Zhmud,

Postgraduate student, State Studies, Law and European Integration

Odessa polytechnic national university

THE ESSENCE AND MAIN PRINCIPLES OF THE STATE INVESTMENT POLICY IN THE CONDITIONS OF RECOVERY OF THE ECONOMY OF UKRAINE

У статті досліджуються основні засади державної інвестиційної політики в умовах відновлення економіки України, врахування та розуміння яких є визначальним для сучасного етапу державності України. Формування державою інвестиційного клімату, механізми взаємодії ендогенних та екзогенних факторів інвестиційного середовища, а також пошук ефективних засобів державного регулювання інвестиційної активності перебуває не тільки

під прямим функціональним впливом органів публічної влади України, а під впливом зовнішніх інструментів формування стійкості та сталості економіки України (Ukraine Facility). Вказане визначило трансформацію поняття державної інвестиційної політики не лише виключно як внутрішню інституцію держави, а й об'єкт міжнародної впливу з метою створення сталого та стійкого середовища інвестування.

Проаналізовано та систематизовано основні визначення «державної інвестиційної політики» (таблиця 1), які засвідчили її визнання як системи заходів органів державної влади щодо активізації інвестиційної діяльності для досягнення економічного та соціального результату, проте не враховують ряд особливостей, на які наголошено у дослідженні.

Визначено та систематизовано виклики державної інвестиційної політики в умовах відновлення економіки, їх зміст та запропоновано стратегії їх подолання. Аналіз таких викликів та інструментів їх подолання обумовлює переосмислення змісту та сутності державної інвестиційної політики, акцентуючи увагу на виключній ролі держави як гаранта прав та захисту інтересів інвесторів зі сталими інституціями.

The article examines the main principles of the state investment policy in the conditions of recovery of the economy of Ukraine, the consideration and understanding of which is decisive for the modern stage of Ukraine's statehood. The formation of the investment climate by the state, the mechanisms of interaction of endogenous and exogenous factors of the investment environment, as well as the search for effective means of state regulation of investment activity are not only under the direct functional influence of the public authorities of Ukraine, but also under the influence of external tools for the formation of stability and sustainability of the economy (Ukraine Facility). This determined the transformation of the concept of state investment policy as an exclusively internal institution of the state.

The main definitions of "state investment policy" (Table 1) were analyzed and systematized, which confirmed its recognition as a system of measures by state

authorities to intensify investment activity to achieve economic and social results, but do not take into account a number of features emphasized in the study.

The challenges of state investment policy in the conditions of economic recovery, their content and strategies for overcoming them are defined and systematized. The analysis of such challenges and tools for overcoming them determined the rethinking of the content and essence of the state investment policy, focusing on the exclusive role of the state as a guarantor of the rights and protection of the interests of investors with stable institutions.

In 2024, the situation began to improve thanks to the active efforts of the government to attract investments and restore the economy. In July 2024, at a conference in Lugano, Ukraine presented a 10-year recovery plan, which received the support of international partners. An electronic platform "Advantage Ukraine" was created, which collects more than 500 investment projects in various sectors of the economy.

With the above-mentioned actions, the state proved its ability to create an algorithm of clear actions and measures to attract investments and restore the economy of Ukraine. The Ministry of Economy emphasizes the tendency to increase capital investments in 2024, which is a positive signal for the economy of Ukraine in the context of recovery after military actions.

Ключові слова: *інвестиції, відновлення економіки, державна інвестиційна політика, виклики державної інвестиційної політики, стратегії*

Keywords: *investments, economic recovery, state investment policy, challenges of state investment policy, strategies*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. *Війна в Україні та введення правового режиму воєнного стану визначило зміну та адаптацію засад публічного управління та адміністрування відповідно до викликів, зокрема, зміну підходів до формування державної інвестиційної політики.*

На сучасному етапі державна інвестиційна політика України обумовлена новим механізмом підтримки України з боку ЄС - Ukraine Facility. Даний механізм подібний до механізму відновлення та стійкості (Recovery and Resilience Facility), який використовується для фінансової підтримки країн-членів Євросоюзу. Для України механізм передбачає надання 50 млрд євро протягом чотирьох років, 2024-2027 рр. Фінансова підтримка складається з трьох елементів, а саме: 1) бюджетна підтримка, 2) інвестиційна складова, 3) кошти для субсидування відсоткових ставок та технічна допомога [1]. Зокрема, майже 7 млрд євро виділено на підтримку інвестицій в Україну, в тому числі на забезпечення можливих виплат за гарантіями ЄС на суму 7,8 млрд євро. Ще 15% гарантій, або 1,17 млрд євро, зарезервовано на підтримку малих та середніх підприємств, у тому числі на гарантії за кредитами українських банків. Паралельно не менше 20% гарантій, або 1,56 млрд євро, повинні піти на “зелені” цілі (зміна клімату, біорізноманіття, навколишнє середовище).

Особливістю плану є чіткий перелік реформ, які створять основу для прискорення економічного відновлення та зміцнення інституційної спроможності. Залежно від їх впровадження в Україну надходитимуть щоквартальні транші впродовж 2024 -2027 років. План не стільки про отримання фінансової підтримки, скільки про майбутнє, про економічне зростання за новими правилами. Закладені в ньому реформи відповідають принципам «відбудувати краще, ніж було»; «не залишити нікого осторонь», та «не завдати значної шкоди» [1]. Таким чином, усталені засади формування державної інвестиційної політики України набувають відмінних рис та складових, які мають значення для успішної реалізації повоєнної відбудови економіки та держави. Відповідно такі складові впливають на сучасне поняття та зміст державної інвестиційної політики в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Державна інвестиційна політика була і залишається в центрі уваги багатьох зарубіжних та вітчизняних фахівців. Серед останніх варто перш за все назвати імена П. Дзюби, І. Бланка, В. Базилевича, М. Борща, Н. Гуляєвої, А. Дудки, О. Кириченка, В. Міщенко, М.

Педана, Є. Панченка, А. Пехніка, М. Порвіна, О. Рогача, В. Польшакова, С. Трифонова, Н. Ткаленка, А. Черепа, Д. Черваньова, М. Чумаченка, Н. Шевченко, В. Шевчука, В. Федоренка та інших.

Разом з тим, у науковій літературі з цієї проблематики бракує уніфікованого визначення поняття та суті «державна інвестиційна політика», зокрема в умовах відновлення економіки.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Дослідження та аналіз сучасного поняття та суті державної інвестиційної політики в Україні, її складових та особливості трансформації в умовах відновлення економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. На законодавчому рівні в Україні відсутнє уніфіковане або легальне визначення поняття «державна інвестиційна політика». Відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність», використовується термін «державне регулювання інвестиційної діяльності», проте без чіткого визначення змісту та складових. У статті 12 цього Закону визначається, що державне регулювання інвестиційної діяльності включає управління державними інвестиціями, а також регулювання умов інвестиційної діяльності і контроль за її здійсненням усіма інвесторами та учасниками інвестиційної діяльності [2]. Таким чином, можна стверджувати, що державна інвестиційна політика представляє собою комплекс заходів та дій з боку держави у сфері регулювання інвестиційної діяльності, що відображає загальний нарис функціонального призначення, яке реалізується через її механізм.

Державна інвестиційна політика, в першу чергу, спрямована на залучення інвестицій. Ефективність цієї політики залежить від гармонійного поєднання інтересів усіх учасників інвестиційного процесу. Саме тому, на наш погляд, поняття державної інвестиційної політики в сучасному механізмі держави вміщує основи теорії інституталізму, зокрема, тезу про визначальну роль суспільних інтересів щодо приватних та необхідність реалізації державою економічної політики (складової якої є інвестиційна), яка базується на врахуванні соціальних, національних, етичних, екологічних та інших

особливостей суспільства та потреб і інтересів окремих соціальних груп, бажань та психології окремих індивідуумів.

Формування державою інвестиційного клімату, механізми взаємодії ендогенних та екзогенних факторів інвестиційного середовища, а також пошук ефективних засобів державного регулювання інвестиційної активності та управління процесами циклічного розвитку економіки широко вивчалися представниками емпіричної (кон'юнктурно-статистичної) течії інституціоналізму. На думку американського економіста Веслі Мітчелла (1874-1948), підвищення інвестиційної активності зазвичай відбувається після економічної депресії, внаслідок якої формуються ендогенні чинники інвестування. Державна економічна політика та діяльність у сфері виробництва суспільних благ належать до екзогенних факторів, які прямо не визначають хід інвестиційного процесу в економічному циклі. Однак, у поєднанні з ендогенними чинниками, вони можуть змусити економіку реагувати на них, створюючи кумулятивний ефект. Таким чином, державі необхідно впливати та регулювати динаміку інвестицій та економічних циклів за допомогою економічного планування [3, с. 49].

З 2022 року рівень капітальних інвестицій в Україну суттєво знизився внаслідок повномасштабної війни, що вплинуло на ділову активність та інвестиційне середовище. Інтегральний показник інвестиційної привабливості України у першій половині 2022 року впав на пів пункту і склав 2,17 бала з 5-ти можливих, що є найнижчим показником з 2013 року [3].

У 2024 році ситуація почала покращуватися завдяки активним зусиллям уряду по залученню інвестицій та відновленню економіки. В липні 2024 року на конференції в Лугано Україна представила план відновлення на 10 років, який отримав підтримку міжнародних партнерів. Було створено електронну платформу «Advantage Ukraine», на якій зібрано понад 500 інвестиційних проєктів у різних галузях економіки [5].

Вищезазначеними діями, держава засвідчила спроможність створення алгоритму чітких дій та заходів для залучення інвестицій та відновлення

економіки України. Міністерство економіки підкреслює тенденцію до зростання капітальних інвестицій у 2024 році, що є позитивним сигналом для економіки України у контексті відновлення після воєнних дій [6].

Для активізації економіки будь-якої країни необхідна чітко визначена та зрозуміла для усіх учасників публічно-правових відносин державна інвестиційна політика, яка сприятиме значному притоку інвестицій у всі сектори економіки. На нашу думку, критично важливим є уніфікація у визначенні та розумінні основних понять, зокрема «державної інвестиційної політики».

Дослідження генезису поняття «політика» дозволяє зробити висновок, що найбільш важливими змістовними елементами його визначень є суб'єктно-об'єктна приналежність до держави та цільова орієнтація на забезпечення суспільних інтересів. Вперше поняття «політика» сформулював давньогрецький мислитель Аристотель у I ст до н.е. і визначив її як сферу загальних, публічних, загальнозначущих інтересів різних груп людей як засіб вирішення задач управління загальними справами.

Термін «інвестиції» походить від латинського слова «investire», що означає «вкладати». Згідно зі ст. 1 «Про інвестиційну діяльність» інвестиції – всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект [2].

Проблематиці інвестицій присвячено багато наукових досліджень (В. Гаєца, Б. Данилишина, М. Данисенко, В. Корнеєва та ін.), зокрема, розкриттю суті державної інвестиційної політики. Проте у більшості наукових робіт відсутні чіткі визначення поняття «інвестиційна політика». Водночас точне визначення цього терміна є важливим як з теоретичної, так і з практичної точки зору, оскільки воно дозволяє більш цілеспрямовано проводити наукові дослідження та здійснювати ефективне управління інвестиційною діяльністю країни.

Нижче наведені визначення поняття «державна інвестиційна політика», запропоновані різними авторами (таблиця 1).

Таблиця 1. Аналіз поняття «державної інвестиційної політики»

Автор	Поняття «державної інвестиційної політики»
Данилишин Б. М., Корецький М. Х., Дацій О.І.	складова частина фінансової стратегії держави, яка полягає у виборі і реалізації найбільш раціональних шляхів розширення і оновлення виробничого потенціалу [7].
Музиченко Т. О.	складова соціально-економічної політики, яка виражає ставлення держави до інвестиційної діяльності, визначає цілі, напрями та форми державного управління інвестиційною діяльністю. Вона охоплює як державні інвестиції, так і інвестиції приватних інвесторів та юридичних осіб [8].
С. В. Мочерний	комплекс цілеспрямованих заходів для створення сприятливих умов для суб'єктів господарювання, активізації їх інвестиційної діяльності, підвищення ефективності виробництва і вирішення соціальних проблем [9].
Н.В. Дацій	важливий інструмент реалізації стратегічних завдань розвитку економіки, що забезпечує фінансово-ресурсну основу [10].
	мистецтво управління інвестиційним процесом, що має на меті пожевлення інвестиційної діяльності за наявних обмеженнях, що задаються зовнішнім і внутрішнім середовищем економіки [11].
Л.Л. Гриценко	частина державної економічної політики, спрямованої на забезпечення ефективності інвестиційної діяльності [12].
О. Шевердіна	складова економічної політики держави, що включає комплекс правових, адміністративних та економічних заходів, спрямованих на активізацію інвестиційних процесів та регулювання капіталовкладень для структурної перебудови виробництва, його технічного та технологічного оновлення і модернізації [13].
Сокурєнко П. І., О. Ф. Кришан	система заходів політичного, правового, економічного та організаційного характеру, що визначають обсяг, структуру і напрями вкладення капіталу, зростання основних фондів та їх оновлення на основі досягнень науки і техніки [14].
О. Коюда, В. Гриньова	визначення потреб в інвестиційних ресурсах, збільшенні джерел фінансування, виборі пріоритетних напрямків фінансування та формуванні ефективної пропозиції для залучення інвестицій [15].
Селіверстова Л. С., Міх О. М.	складова економічної політики, що включає встановлення структури і масштабів інвестицій, напрямків їх використання, джерел отримання з урахуванням необхідності оновлення основних засобів і підвищення їх технічного рівня [16].
І. Бланк	частина загальної фінансової стратегії, яка полягає у виборі і реалізації найбільш ефективних форм реальних і фінансових інвестицій з метою забезпечення високих темпів розвитку та розширення економічного потенціалу господарської діяльності [17].

Джерело: систематизовано автором на основі власних досліджень

Всі розглянуті визначення державної інвестиційної політики підкреслюють, що це система заходів органів державної влади щодо активізації інвестиційної діяльності для досягнення економічного та соціального результату.

Разом з тим, варто звернути увагу й на певні особливості, які не враховані у проаналізованих визначеннях. По-перше, інвестиційна політика держави є не лише частиною фінансової стратегії, а й важливою складовою соціальної стратегії країни. По-друге, державна інвестиційна політика – це безперервний процес управління інвестиційною діяльністю, спрямований не тільки на вибір та реалізацію найбільш ефективних форм різних інвестицій, але й на забезпечення можливості відтворення самого інвестиційного процесу. По-третє, державна інвестиційна політика має на меті оптимізацію економічних інтересів у процесі формування та використання ресурсів.

Таким чином, підсумовуючи позитивні та критичні сторони проаналізованих понять, державну інвестиційну політику можна визначити як комплекс взаємопов'язаних цілей та заходів, спрямованих на забезпечення необхідного рівня та структури капіталовкладень в економіку країни та її окремі сфери і галузі метою якої є підвищення інвестиційної активності всіх основних агентів відтворювальної діяльності, включаючи населення, підприємців і державу. Державна інвестиційна політика спрямована на забезпечення стабільності і передбачуваності економічного середовища, що є ключовим фактором для прийняття рішень про інвестування.

За сприятливих умов розвитку та функціонування держави, головним завданням державної інвестиційної політики є формування сприятливого середовища для залучення та ефективного використання інвестиційних ресурсів у розвитку економіки та соціального середовища. Інвестиційна політика повинна бути орієнтована на визначення обсягів інвестицій та їх структури, вибір пріоритетів та підвищення ефективності інвестицій. У процесі інвестиційної діяльності держава виступає як організатор, учасник і менеджер інвестиційно-фінансового ринку.

Однак, в умовах воєнного та повоєнного часу пріоритетним завданням державної інвестиційної політики стає створення гарантій інвестиційного процесу. Визначальна роль у формуванні та функціонуванні цієї складової політики покладається саме на державу та механізм держави у кореляції із

викликами інвестиційної політики держави в умовах воєнного та повоєнного стану (таб. 2).

Таблиця 2. Виклики державної інвестиційної політики в Україні в умовах повоєнного відновлення та стратегії їх подолання

Виклик	Зміст виклику	Стратегії подолання
Політична нестабільність	Війна призводить до політичної невизначеності, що знижує довіру інвесторів. Нестабільність державної влади та правового середовища ускладнюють прийняття інвестиційних рішень.	Запровадження стабільного правового середовища. Розробка і впровадження законодавства, що гарантує права інвесторів, незалежно від політичних змін.
		Створення політичних механізмів для запобігання конфліктам. Встановлення діалогу між урядом, бізнесом та громадянським суспільством для зменшення політичної напруженості.
Ризик фізичної безпеки	Під час війни існує постійна загроза знищення інфраструктури та виробничих потужностей. Інвестори побоюються втратити свої вкладення через бойові дії.	Посилення правоохоронних органів. Інвестування в правоохоронні органи та системи безпеки для забезпечення захисту інвесторів та їх активів.
		Інфраструктура безпеки. Встановлення систем відеоспостереження, охоронних систем та патрулювання
		Спеціалізовані служби безпеки. Створення спеціальних підрозділів для охорони ключових об'єктів інвестування.
Економічна нестабільність	Військові конфлікти зазвичай супроводжуються економічним спадом, зростанням інфляції та безробіття. Нестабільна економічна ситуація робить довгострокові інвестиції менш привабливими.	Макроекономічна стабільність. Впровадження ефективної монетарної та фіскальної політики для стабілізації економіки.
		Диверсифікація економіки. Підтримка розвитку різних секторів економіки для зменшення залежності від одного джерела доходів.
		Резервні фонди. Формування резервних фондів для підтримки економіки в періоди криз.

Продовження таблиці 2.

Виклик	Зміст виклику	Стратегії подолання
Обмежений доступ до фінансування	Банки та фінансові установи можуть обмежувати кредитування в умовах війни. Це знижує можливості підприємств залучати необхідні ресурси для інвестицій.	Розвиток фінансових ринків. Створення умов для розвитку фондових ринків, венчурних фондів та банківської системи.
		Інноваційні фінансові інструменти. Запровадження нових фінансових інструментів, таких як краудфандинг, для залучення капіталу.
		Міжнародне фінансування. Залучення міжнародних фінансових інституцій для підтримки інвестиційних проєктів.
Зниження довіри з боку міжнародних інвесторів	Війна знижує інтерес міжнародних інвесторів до країни через високі ризики. Це ускладнює залучення іноземних інвестицій, які є важливим джерелом капіталу.	Прозорість та підзвітність. Забезпечення прозорості урядових процесів та підзвітності перед інвесторами.
		Маркетингова стратегія. Активна промоція країни як привабливого місця для інвестицій через міжнародні форуми та конференції.
		Удосконалення інвестиційного клімату. Постійне вдосконалення умов для ведення бізнесу, зменшення бюрократії та корупції.
Висока вартість капіталу	Ризики, пов'язані з війною, підвищують вартість капіталу. Інвестори вимагають вищих доходів для компенсації ризиків, що робить інвестиційні проєкти менш вигідними.	Державні субсидії та пільги. Надання податкових пільг та субсидій для зниження вартості капіталу.
		Залучення дешевих кредитів. Використання міжнародних кредитів та грантів з низькими відсотковими ставками.
		Ефективне управління ресурсами. Оптимізація державних витрат та підвищення ефективності використання ресурсів.
Зміна пріоритетів уряду	Під час війни уряд часто перенаправляє ресурси на оборонні витрати, зменшуючи фінансування економічного розвитку. Це знижує підтримку інвестиційних проєктів	Довгострокові стратегії. Розробка та дотримання довгострокових стратегій розвитку, які враховують інтереси інвесторів.
		Інституційна пам'ять. Створення незалежних органів, які забезпечуватимуть продовження політики незалежно від зміни урядів.
		Діалог з бізнесом. Регулярне консультування з представниками бізнесу для врахування їх інтересів у процесі прийняття рішень.

Продовження таблиці 2.

Виклик	Зміст виклику	Стратегії подолання
Міграція робочої сили	Військові дії змушують людей залишати свої домівки, що призводить до дефіциту кваліфікованої робочої сили. Це ускладнює реалізацію інвестиційних проєктів.	Підтримка зайнятості. Розробка програм підтримки зайнятості, що включають перекваліфікацію та навчання працівників.
		Покращення умов праці. Підвищення рівня оплати праці та умов роботи для утримання робочої сили в країні.
		Спрощення імміграційної політики. Створення сприятливих умов для залучення іноземних працівників у випадку дефіциту робочої сили.
Руйнування інфраструктури	Війна часто призводить до значних руйнувань інфраструктури, що ускладнює транспортування та комунікацію, знижуючи ефективність інвестицій	Інвестиції в інфраструктуру. Пріоритетне фінансування відновлення та розвитку інфраструктури.
		Партнерство з приватним сектором. Залучення приватних інвесторів до інфраструктурних проєктів через механізми державно-приватного партнерства.
		Міжнародна допомога. Отримання міжнародної допомоги для фінансування відновлення інфраструктури.
Психологічні фактори	Війна створює атмосферу страху та невпевненості, що впливає на інвестиційні рішення. Інвестори можуть відкладати або відмовлятися від інвестицій через побоювання втрат.	Інформаційна підтримка. Проведення інформаційних кампаній для підвищення довіри інвесторів.
		Соціальна підтримка. Забезпечення соціальної підтримки для місцевого населення, щоб зменшити негативні психологічні ефекти.
		Консультаційні послуги. Надання консультаційних послуг для інвесторів щодо ризиків та можливостей в країні.
Погіршення міжнародних відносин	Конфлікти часто супроводжуються санкціями та іншими обмеженнями, які ускладнюють економічні зв'язки з іншими країнами та знижують можливості для міжнародних інвестицій.	Дипломатична активність. Активна дипломатична діяльність для поліпшення відносин з іншими країнами.
		Участь у міжнародних організаціях. Активна участь у роботі міжнародних організацій для підтримки добрих відносин.
		Врегулювання конфліктів. Зусилля щодо мирного врегулювання конфліктів та сприяння стабільності в регіоні.

Джерело: власна розробка автора на основі джерел 1,5,7,9,18,20

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Результати дослідження визначили, що державна інвестиційна політика відіграє визначальну роль у повоєнній відбудові країни та відновленні економіки, що обумовлює трансформацію даного поняття у порівнянні із минулими дослідженнями та визначеннями з позиції теорії інституціоналізму.

Під час написання статті були ідентифіковані основні виклики та стратегії їх подолання, що стоять перед Україною у процесі залучення інвестицій в економіку. Запропоновані стратегії як інструмент подолання викликів враховують сучасний стан економіки й спрямовані не тільки на відбудову економіки, а й на більш зробити її сталою, стійкою та підготовленою до зеленого та цифрового переходу відповідно до пріоритетів ЄС. Вони передбачають поліпшення інвестиційного середовища через проведення ряду реформ у ключових сферах держави, які впливають на визначення зрозумілих та непорушних гарантій для інвесторів, розробку інвестиційних програм та активний пошук інвестиційних можливостей. Країна потребує дієвих реформ у всіх сферах економічного життя, які дозволять збільшити інвестиційну привабливість для іноземного капіталу та закріпити конкурентоспроможні позиції на світовому ринку. Вказане засвідчує складність сутності та поняття сучасної державної інвестиційної політики в умовах відновлення економіки, яка вміщує різні інструменти (засоби) та стратегії, що мають тісний взаємозв'язок із іншими державними політиками та процесами, що відбуваються в країні. Реалізація державної інвестиційної політики в умовах відновлення економіки потребує чіткого визначення, зокрема визначеному у законодавчому полі, та механізму застосування як гарантії прав та захисту інтересів інвесторів, що є визначальним для залучення інвестицій в таких умовах.

Подальші дослідження з обраної тематики доцільно спрямувати на визначення та аналіз суб'єктної складової реалізації державної інвестиційної політики в умовах відновлення економіки.

Література

1. Ukraine Facility: на що та на яких умовах будуть витрачені 50 млрд євро від ЄС. Центр економічної стратегії. URL: <https://ces.org.ua/ukraine-facility-na-shho-ta-na-yakih-umovah-budut-vitracheni-50-mlrd-evro-vid-es/> (дата звернення: 24.07.2024).
2. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII : станом на 10 жовт. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення: 27.07.2024).
3. Гриценко Л. Взаємодія держави і бізнесу в контексті реалізації державної інвестиційної політики. Суми : Унів. кн. 2012. 316 с.
4. Мазур Н. А., Кушнір О. К. Капітальні інвестиції в економіці України: значення та вплив в умовах змін. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія: економіка та управління, 1(4). <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-4-03-05> (дата звернення: 27.07.2024).
5. Інвестиції в Україну та відновлення економіки. *Міністерство економіки України*. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=62bfd716-8665-4a4c-9e2d-6325ba53b3c8&title=InvestitsiiVUkrainuTaVidnovlenniaEkonomiki>. (дата звернення: 26.07.2024).
6. Інвестиційна діяльність в Україні за 1 квартал 2024 року. Міністерство економіки України. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9cb46b66-6285-4f7f-a08e-f450f32f0cb2&title=InvestitsiinaDiialnistVUkrainiZa1-Kvartal2024-Roku> (дата звернення: 18.07.2024).
7. Данилишин Б. М., Корецький М. Х., Дацій О. Інвестиційна політика в Україні : монографія. Донецьк : Юго-Восток, ЛТД, 2006. 292 с.
8. Музиченко Т. О. Інвестиції та інвестиційна діяльність: понятійний апарат. Сталий розвиток економіки. 2014. № 3. С. 161-167. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre_2014_3_28 (дата звернення: 18.07.2021).

9. Економічна енциклопедія / ред.: Б. Д. Гаврилишин, С. В. Мочерний. Київ : Акад. нар. госп-ва, 2001. Т. 2 : К (концентрація капіталу) - П (портфельний аналіз). 847 с.
10. Дацій Н. Інвестиційна політика як фактор гарантування економічної безпеки. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2010. № 8. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=162>. (дата звернення: 26.07.2024).
11. Дацій Н. Стратегії розвитку інвестиційної політики держави. Інвестиції: практика та досвід. 2010. № 15. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/15_2010/4.pdf (дата звернення: 26.07.2024).
12. Гриценко Л. Л. Взаємодія держави і бізнесу в контексті реалізації державної інвестиційної політики : монографія. Суми : Університетська книга, 2012. 327 с.
13. Шевердіна О. В. Інвестиційна політика України як об'єкт державної економічної політики. *Публічне управління: теорія та практика*. 2012. № 4 (12). С. 111-117.
14. Сокурєнко П. І., О. Ф. Кришан. Інвестиційна політика як ефективна форма управління ухваленням інвестиційних рішень. Європейський вектор економічного розвитку. 2010. № 1 (8). С. 208-214.
15. Інвестування / В. О. Коюда та ін. Київ : Знання, 2008. 452 с.
16. Селіверстова Л. С., Міх О. М. Інвестиційна політика підприємства в контексті забезпечення сталого розвитку країни. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7433> (дата звернення: 27.07.2024).
17. Бланк І.А. Інвестиційний менеджмент : навчальний курс / за ред. І. А. Бланк. Київ : Ніка-Центр, 2001. 448 с.
18. Губа М. І., Злепко Н. І., Тацій О. В. Післявоєнна відбудова економіки України: задачі і виклики. *Академічні візії*. 2023. № 23. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/543> (дата звернення: 18.07.2024)
19. Руцишин Н. М., Талах Ю. В. Орієнтири державної політики відновлення інвестиційної привабливості сфери торгівлі та внутрішнього ринку

України. Вісник ЛТЕУ. Економічні науки. 2023. № 71. С. 21-28. URL: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1327> (дата звернення: 18.07.2024).

20. Музиченко, А. О., Овчаренко, Т. С., Сігаєва, Т. Є. Стратегії залучення інвестицій в українську економіку: прогнози й виклики. Академічні візії. 2023. № 23. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/602> (дата звернення: 18.07.2024).

References

1. Tsentr ekonomichnoi stratehii (2024), “Ukraine Facility: what and under what conditions will 50 billion euros from the EU be spent”, available at: <https://ces.org.ua/ukraine-facility-na-shho-ta-na-yakih-umovah-budut-vitracheni-50-mlrd-ievro-vid-ies/> (Accessed 24.07.2024).

2. Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine “On Investment Activity”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (Accessed 27.07.2024).

3. Hrytsenko, L. (2012), *Vzaiemodiia derzhavy i biznesu v konteksti realizatsii derzhavnoi investytsijnoi polityky* [Interaction of the state and business in the context of implementation of the state investment policy], Univ. kn., Sumy, Ukraine.

4. Mazur, N.A. and Kushnir, O.K. (2022), “Capital Investments in the Economy of Ukraine: Significance and Influence in the Conditions of Changes”, *Problemy suchasnykh transformatsij. Serii: ekonomika ta upravlinnia*, 1(4). <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-4-03-05>

5. Ministry of Economy of Ukraine (2024), “Investments in Ukraine and economic recovery”, available at: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=62bfd716-8665-4a4c-9e2d-6325ba53b3c8&title=InvestitsiiVUkrainuTaVidnovlenniaEkonomiki>. (Accessed 26.07.2024).

6. Ministry of Economy of Ukraine (2024), "Investment activity in Ukraine for the 1st quarter of 2024", available at: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9cb46b66-6285-4f7f-a08e-f450f32f0cb2&title=InvestitsiinaDiialnistVUkrainiZa1-Kvartal2024-Roku> (Accessed 18.07.2024).

7. Danylyshyn, B.M. Korets'kyj, M.Kh. and Datsij, O. (2006), Investytsijna polityka v Ukraini [Investment policy in Ukraine], Yuho-Vostok, LTD, Donetsk, Ukraine.

8. Muzychenko, T.O. (2014), "Investments and investment activity: conceptual apparatus", *Stalyj rozvytok ekonomiky*, vol. 3, pp. 161-167, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre_2014_3_28 (Accessed 18.07.2021).

9. Havrylyshyn, B.D. and Mochernyj, S.V. (2001), *Ekonomichna entsyklopediia* [Economic encyclopedia], Akad. nar. hosp-va, Kyiv, Ukraine.

10. Datsij, N. (2010), "Investment policy as a factor guaranteeing economic security", *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, vol. 8, available at: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=162>. (Accessed 26.07.2024).

11. Datsij, N. (2010), "Strategies for the development of the state's investment policy", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 15, available at: http://www.investplan.com.ua/pdf/15_2010/4.pdf (Accessed 26.07.2024).

12. Hrytsenko, L.L. (2012), *Vzaiemodiia derzhavy i biznesu v konteksti realizatsii derzhavnoi investytsijnoi polityky* [Interaction of the state and business in the context of implementation of the state investment policy], *Universytets'ka knyha*, Sumy, Ukraine.

13. Sheverdina, O.V. (2012), "Investment policy of Ukraine as an object of state economic policy", *Publichne upravlinnia: teoriia ta praktyka*, vol. 4 (12), pp. 111-117.

14. Sokurenko, P.I. and Kryshan, O.F. (2010), "Investment policy as an effective form of management of investment decisions", *Yevropejs'kyj vektor ekonomichnoho rozvytku*, vol. 1 (8), pp. 208-214.

15. Koiuda, V.O. (2008), *Investuvannia [Investment], Znannia, Kyiv, Ukraine.*
16. Seliverstova, L.S. and Mih, O.M. (2019), “Enterprise investment policy in the context of ensuring sustainable development of the country”, *Efektyvna ekonomika*, vol. 11, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7433> (Accessed 27.07.2024).
17. Blank, I.A. (2001), *Investytsijnyj menedzhment [Investment management], Nika-Tsentr, Kyiv, Ukraine.*
18. Huba, M.I. Zlepko, N.I. and Tatsij, O.V. (2023), “Post-war reconstruction of the economy of Ukraine: tasks and challenges”, *Akademichni vizii*, vol. 23, available at: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/543> (Accessed 18.07.2024)
19. Ruschyshyn, N.M. and Talakh, Yu.V. (2023), “State policy landmarks for recovery of the investment attractiveness of trade and domestic market in Ukraine”, *Visnyk LTEU. Ekonomichni nauky*, vol. 71, pp. 21-28, available at: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1327> (Accessed 18.07.2024).
20. Muzychenko, A.O. Ovcharenko, T.S. and Sihaieva, T.Ye. (2023), “Strategies for attracting investments to the Ukrainian economy: forecasts and challenges”, *Akademichni vizii*, vol. 23, available at: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/602> (Accessed 18.07.2024).

Стаття надійшла до редакції 01.08.2024 р.